

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

1. SKUPINA: PRAPOVIJEST I VIJEK

ŠKOLSKA GODINA: 2015. / 2016.

PONEDJELJAK, 8. veljače 2016.

13:00 – 14:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

**I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan.
Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.**

1. Kako se naziva pomoćna povijesna znanost koja istražuje povijest obiteljskih stabala?

- a) genealogija
- b) heraldika
- c) kodikologija
- d) onomastika

1	

2. Koja je od navedenih osoba bila suvremenik egipatskog faraona koji je sudjelovao u bitci kod Kadeša?

- a) Hamurabi
- b) Mojsije
- c) Supiluliume
- d) Tiglatpilešar III.

1	

3. Na prostoru koje se današnje države nalaze prapovijesni centri Harappa i Mohenjo Daro?

- a) Indije
- b) Pakistana
- c) Sirije
- d) Turske

1	

4. Kako se naziva knjiga židovskih zakona nastala iz učenja vjerskih učitelja?

- a) Otkrivenje
- b) Psalmi
- c) Talmud
- d) Tora

1	

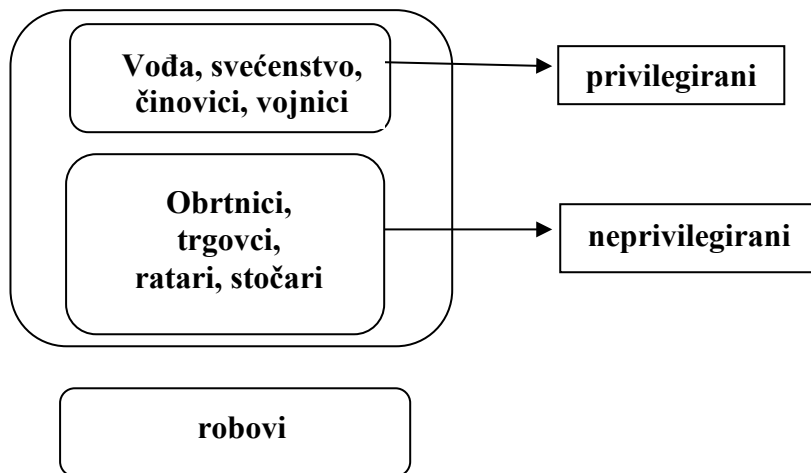
5. Što se **ne** odnosi na vrijeme u kojem je nastao prikazani primjer:

- a) društveni sustav koji karakterizira matrijarhat
- b) ljudi koriste vatru
- c) pojava spiljskog slikarstva
- d) sjedilački način života

6. Zašto se navedeni članovi društva nazivaju neprivilegiranimi?

Ustroj društva u metalnom dobu

- a) bili su nepismeni
- b) nisu bili osobno slobodni
- c) plaćali su porez
- d) sudjelovali su samo u nižim strukturama vlasti

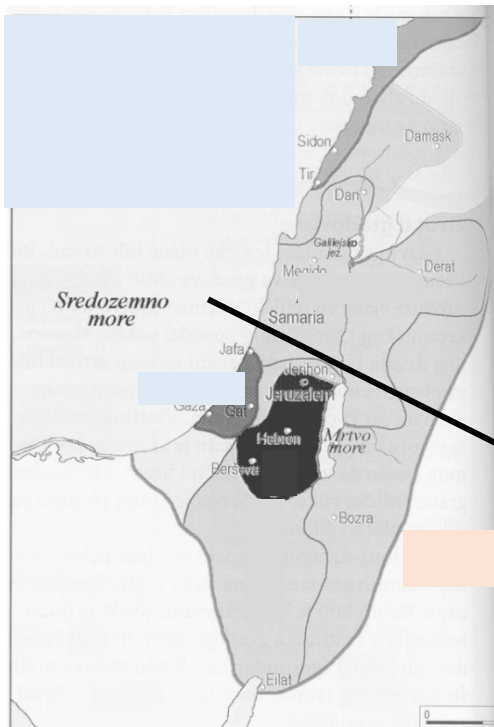
7. Kako se zove lik zaokružen na prikazanoj slici?

- a) Ea
- b) Gudea
- c) Hamurabi
- d) Šamaš

8. Što je predstavljala ucrtana linija na prikazanoj karti?

1

- a) granicu prostora do kojeg su se proširili fenički kolonizatori
- b) liniju podjele na prostor židovske države i Filisteje
- c) liniju podjele židovske države nakon 10. stoljeća pr. Kr.
- d) liniju podjele židovske države oko 1700. g. pr. Kr

9. Što je cilj vjerovanja koje je propovijedao Siddharta Gautama?

1

- a) aktivno se odupirati vlasti
- b) odreći se svih želja i djelovanja
- c) prinositi žrtve božanstvu
- d) štovanje svetog trojstva hinduizma

II. U sljedećim zadatcima pridružite međusobno srodne sadržaje. Upišite slovo iz desnog stupca na odgovarajuću crtu ispred navoda u lijevom stupcu. Tri slova (sadržaja) su višak.

10. Vladarima pridružite obilježja njihove vladavine:

3	

_____ Nabonid	a) osloboditelj židovskog naroda
_____ Nabukadnesar (Nabukadonosor) II.	b) Egipćanima preoteo Siriju i Palestinu
_____ Nabupolosar (Nabopolasar)	c) sudjelovao u bitci kod Kadeša
	d) planirao ukidanje kulta boga Marduka
	e) pokorio Ninivu
	f) sagradio prijestolnicu Korsabad

11. Pojmovima pridruži odgovarajuće primjere:

3	

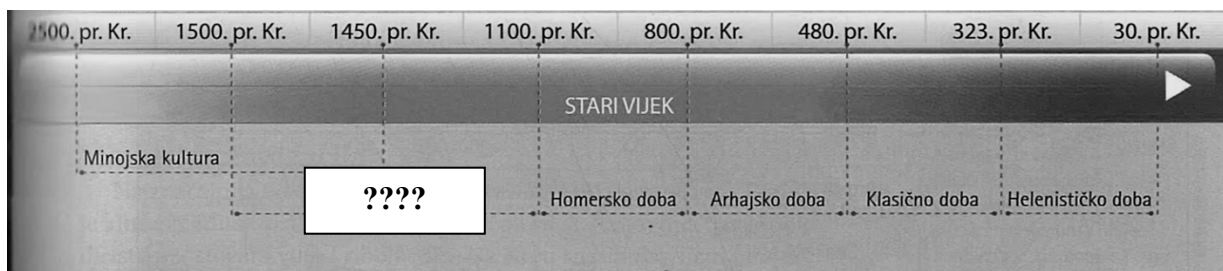
_____ Teokratska država	a) Fenikija
_____ Hramska država	b) Lagaš
_____ Orijentalna despocija	c) Egipat
	d) Sparta
	e) Miken
	f) Perzija

III. U sljedećim zadatcima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima.

12. Kako se nazivala institucija, osnovana 1850. godine, čijim je osnivanjem započeo razvoj suvremene historiografije u Hrvatskoj?

1	

_____.

13. Navedi ime razdoblja ili kulture koja nedostaje na prikazanoj lenti.

1	

_____.

14. Izračunaj: 547. godina pr. Kr., koja je to godina po rimskom kalendaru?
(NAPOMENA: Izračunaj na listu za koncept pa odgovor prepisi na označeno mjesto!)

1	

_____.

15. Kako se naziva vjerovanje karakteristično za kameno doba prema kojem je cijeli svijet nastanjen duhovima?

1	

_____.

16. „Kronika kralja... o osvajanju Babilona 648. g. pr. Kr. „Svima onima koji su smišljali zlo (mislim na odmetnutog brata gospodara Babilona), iščupao sam jezike i posve ih porazio. Sve ostale sam zdrobio ... njihovim sam tijelima, raskomadanim u sitne komade, nahranio pse, svinje...“
Kako se zvao kralj koji se spominje u navedenom izvoru?

1	

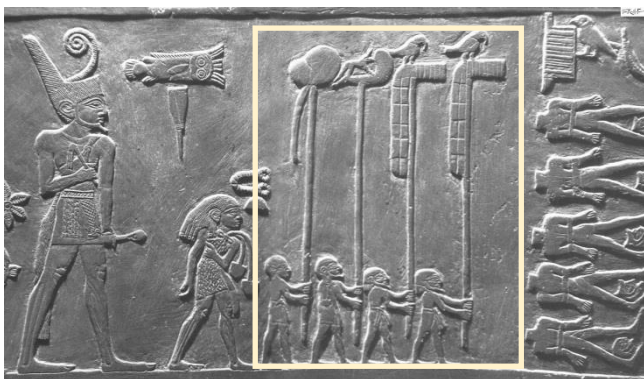
_____.

17. Kako se naziva najstarija neolitička kultura koja je obuhvaćala i dijelove današnje sjeverne Hrvatske?

1	

_____.

18. Kako se nazivaju teritorijalne jedinice čije simbole nose likovi u označenoj povorci?

1	

_____.

19. Koju je titulu nosila osoba na čelu file u vrijeme doseljavanja grčkih plemena?

1	

_____.

20. Uz sustav vrijednosti koje države starog vijeka vezujemo majčinu izjavu "Ili sa štitom ili na njemu"?

1	

_____.

IV. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene sadržaje. Upišite redne brojeve od 1 (najstariji) do 4 (najmlađi) na praznu crtu ispred navoda u lijevom stupcu.

21. Poredajte događaje iz egipatske povijesti:

_____ uveden monoteizam u Egiptu

_____ nastao kamen iz Rosette

_____ izgrađen hram u Deir el Bahriju (Bahariju)

_____ sastavljen prvi poznati popis egipatskih dinastija

2	

22. Poredajte prapovijesne lokalitete na tlu Hrvatske s obzirom na kulturu kojoj pripadaju:

2	

_____ Pepelana (Pepelane)

_____ Šandalja II.

_____ Veternica

_____ Lasinja

23. Poredaj antička djela po vremenu njihova nastanka:

2	

_____ Peloponeski rat

_____ Ab urbe condita (Od osnutka grada)

_____ Ilijada

_____ Vitae parallelae (Paralelne biografije)

V. U sljedećim zadatcima samo je jedan kronološki niz točan.

24. Zaokruži točan kronološki niz u povijesti Indije:

1	

a) dravidska kultura→dolazak Arijaca→nastale Vede→dinastija Mauryja

b) dravidska kultura→dinastija Mauryja→dolazak Arijaca→nastale Vede

c) dolazak Arijaca→dravidska kultura→nastale Vede→dinastija Mauryja

d) dolazak Arijaca→dravidska kultura→dinastija Mauryja→nastale Vede

25. Poredaj izume/otkrića/primjenu navedenog u povijesti čovječanstva:

1	

a) korištenje vatre→izrada udica→tkalački stan→korištenje primitivnog koplja

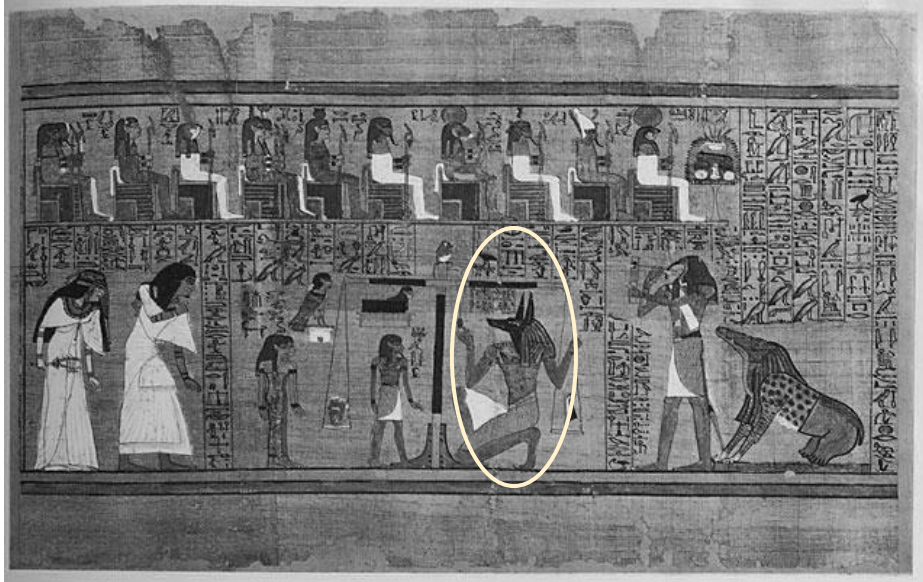
b) korištenje primitivnog koplja→korištenje vatre→izrada udica→tkalački stan

c) korištenje primitivnog koplja→izrada udica→ korištenje vatre→tkalački stan

d) korištenje vatre→korištenje primitivnog koplja→izrada udica→tkalački stan

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć povijesnih izvora.

26. Prouči sljedeći povijesni izvor i odgovori na pitanja:

- a) Kako nazivamo tip djela koji se pojavljuje u Novom kraljevstvu, a čiji je dio prikazan na slici?

1	

_____.

- b) Na kojem je materijalu nastalo prikazano djelo?

1	

_____.

- c) Imenuj koga predstavlja zaokruženi lik na prikazanom primjeru?

1	

_____.

27. Pročitaj sljedeći izvor i odgovori na pitanja:

*“Skupština je odlučila. Budući da je Apolon odabrao Bata i Terane ...
., Terani su odlučili u Libiju poslati Bata kao vođu i kralja, a Terani
će ploviti kao pratnja. Oni će otploviti pod istim uvjetima; iz svake
kuće po jedan . Muškarci u cvijetu mladosti bit će stavljeni na popis iz
svih dijelova općine. Od ostalih Terana svaki slobodan čovjek može
otploviti ako želi. ... Ako ... zauzmu zemlju, ljudi koji kasnije stignu u
Libiju, a iz iste su kuće, imat će sva građanska prava, bit će birani u
državne službe i bit će im dodijeljena nezauzeta zemlja. Ako tko odbije
otploviti, iako ga grad šalje, bit će kažnjen smrću i njihova imovina bit
će oduzeta.”*

- a) U kojem je stoljeću u grčkom svijetu započeo proces o kojem svjedoči navedeni izvor?

1	

_____.

- b) Što je Tera u odnosu na zauzetu zemlju u Libiji?

1	

_____.

- c) Koji je narod na sličan način širio svoj utjecaj Sredozemljem prije Grka?

1	

_____.

28. Na temelju povijesnog izvora odgovori na pitanja:

- a) Kako se naziva način ukrašavanja umetanjem vidljiv na prikazanoj posudi?

1	

_____.

- b) Kako se naziva prapovijesna kultura uz koju vezujemo prikazanu posudu?

1	

_____.

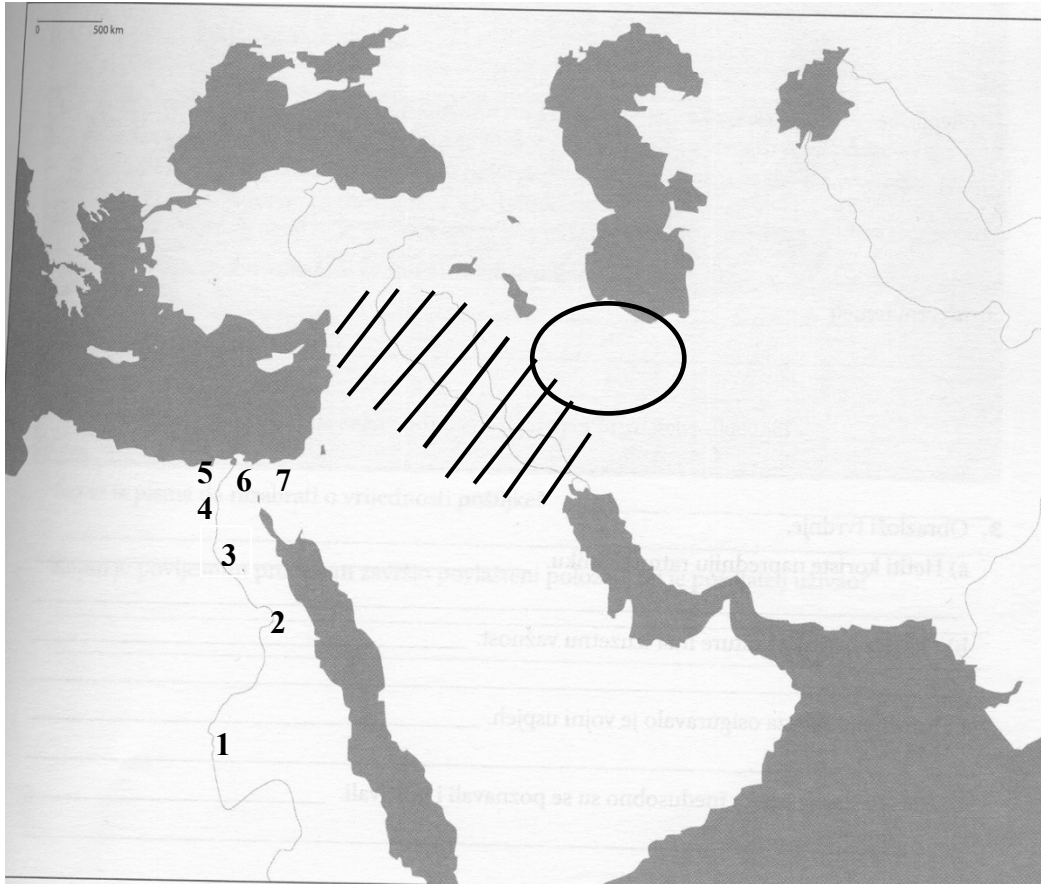
- c) Kako se zove astronomska pojava uz koju se povezuju motivi na prikazanoj posudi?

1	

_____.

VII. Sljedeće zadatke riješite pomoću slijepe karte.

29. Odgovori na pitanja na temelju sljedeće karte:

- a) Kako se zvao posljednji samostalni vladar države koja se formirala na zaokruženom prostoru u prvoj polovici I. tisućljeća pr. Kr.?

1	

_____.

- b) Kako se zove najstarija poznata država koja je obuhvaćala prostor koji je označen kosim crtama?

1	

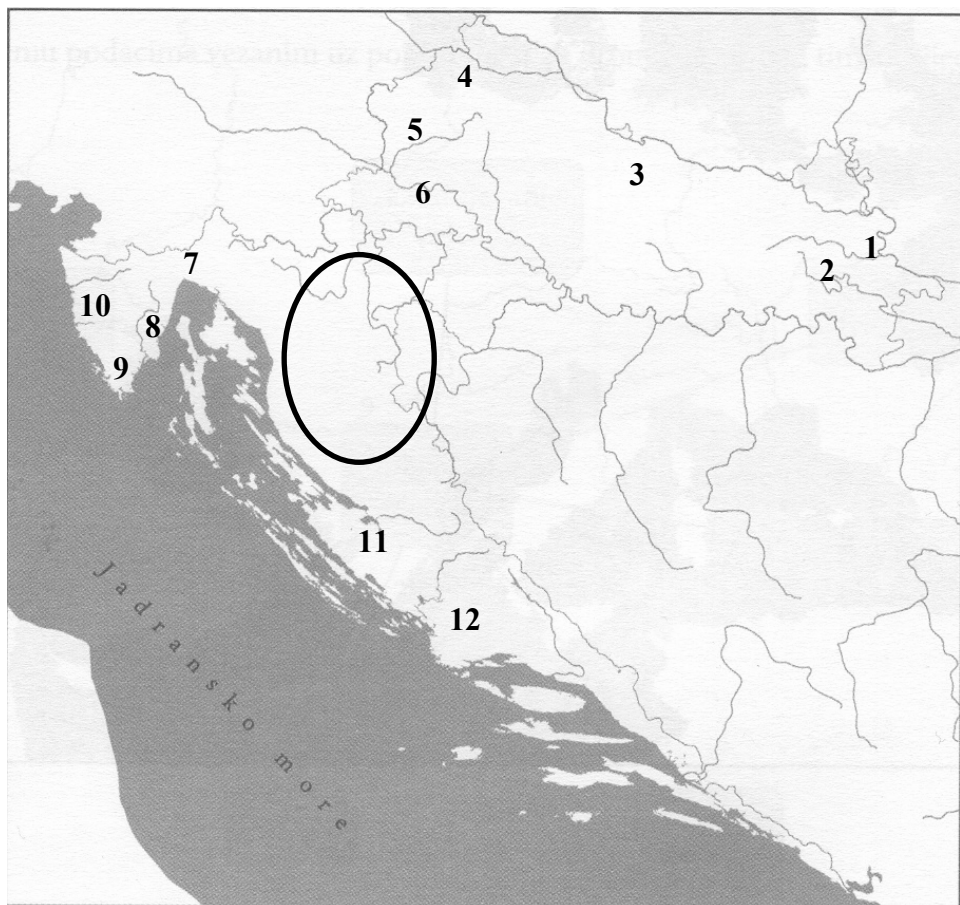
_____.

- c) Kojim brojem je označena egipatska prijestolnica za vrijeme drugog međurazdoblja egipatske povijesti?

1	

_____.

30. Na temelju sljedeće slijepe karte odgovori na pitanja ispod karte:

a) Kako se zove narod koji je nastanjivao zaokruženi prostor u vrijeme željeznog doba?

1	

_____.

b) Kojim je bojem označen lokalitet na kojem je pronađen najstariji predmet obrađen ljudskom rukom na hrvatskom tlu?

1	

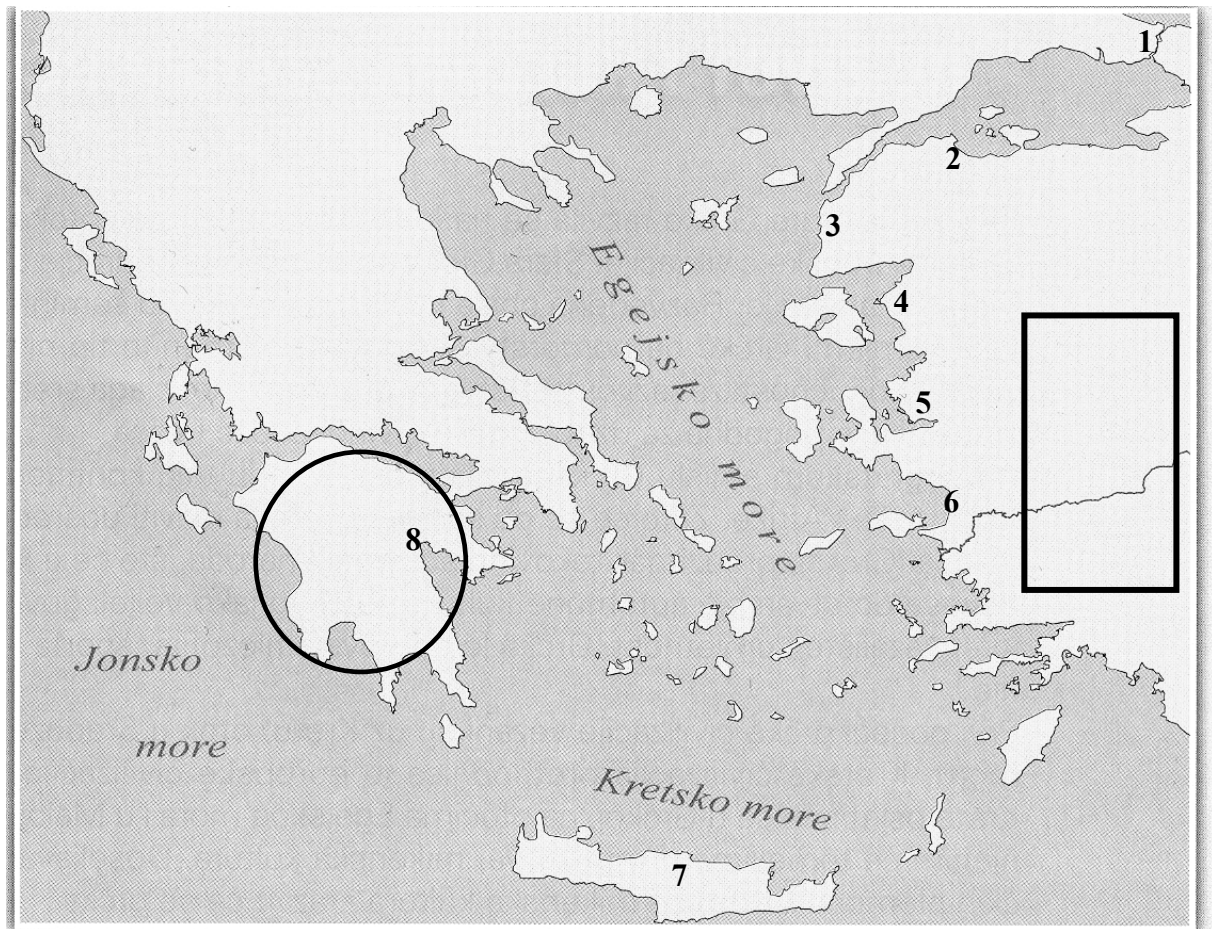
_____.

c) Kako se naziva tip kultne posude koji povezujemo uz lokalitete označene brojevima 11 i 12?

1	

_____.

31. Na temelju slijepe karte odgovori na pitanja:

a) Kako se zove narod koji je nastanjivao zaokruženi prostor oko 1400. g. pr. Kr?

1	

_____.

b) Uz koji broj povezujemo lokalitet koji je stradao zahvaljujući Odisejevu lukavstvu?

1	

_____.

c) Kako se zvala država označena pravokutnikom koju je u 6. st. pr. Kr. zauzeo osnivač dinastije Ahemenida?

1	

_____.